

Lechosław Rauhut

Smolugi, gm. Dziadkowice, woj. białostockie. Stanowisko "Ciarki"

Informator Archeologiczny : badania 14, 170-171

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ponadto odkryto trzy dalsze niewyposażone groby z cmentarzy-
ska /ogółem wydobyto zawartość 8 grobów/ założonego na terenie
opuszczonego grodziska w XIII-XIV /?/ wieku.

Badania będą kontynuowane.

RZYMÓWKA, gm. Złotoryja
woj. legnickie

patrz
uzupełnienia 1979

SAJCZYCE, gm. Sawin
woj. chełmskie

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Lublinie

Badania prowadził mgr Jerzy Cichomski,
Finansował WKZ w Chełmie. Pierwszy
sezon badań, Grodzisko wczesnośrednio-
wieczne /IX-XI w./.

Grodzisko leży na podmokłych łąkach na północ od wsi Sajczy-
ce. Około 500-700 m od obiektu płynie Uherka.
Umocnienie obronne grodziska stanowi pojedynczy wał ziemny. Ma on
kształt elipsy o wymiarach około 75 m na linii NW-SE i 55 m na li-
nii WS-NE. Wał ma wysokość 0,5-1,9 m i szerokość 7 m. Po zew-
nętrznej stronie wału biegnie niezbyt głęboka, silnie zniwelowana fosa.
Założono cztery wykopy 5,0 x 1,5 m, dwa na wale i dwa na majdanie.
W obrębie wału nie odkryto żadnych konstrukcji. Stwierdzono, iż pier-
wotne deniwelacje między dnem fosy, a szczytem wału wynosiły ponad
3 m. Na majdanie, u podnóża wału, odkryto bogatą warstwę kulturową,
a w niej jamę gospodarczą lub mieszkalną z paleniskiem. Wydobyto
liczne ułamki ceramiki oraz kilka narzędzi.

Analiza materiału ceramicznego pozwala datować grodzisko na
IX-XI wiek. Wykonane odwierty wykazały istnienie warstwy kulturowej
na całej powierzchni obiektu.

Materiały znajdują się w PP PKZ Oddział w Lublinie.

Dokumentację przekazano WKZ w Chełmie.

SIERADZ
Wzgórze Zamkowe

patrz
późne średniowiecze

SMOLUGI, gm. Dziadkowice
woj. białostockie
Stanowisko "Ciarki"

Państwowe Muzeum
Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadził dr Lechosław Rauhut.
Finansowało PAM w Warszawie. Piąty
sezon badań, Cmentarzysko z grobami
w obudowach kamiennych /XII-XIII w./.

Po rocznej przerwie kontynuowano prace badawcze. Objęły one obszar w części południowo-zachodniej i środkowej cmentarzyska. Poza eksploracją względnie zachowanych zgrupowań grobów, badania miały na celu rozpoznanie rozmiarów i charakteru zniszczeń północnej i zachodniej części stanowiska w oparciu o wcześniejsze obserwacje.

W części środkowej stanowiska odkryto drugą połowę płaskiego kopca z jądrem kamiennym, badanego w roku 1978. Do budowy tego prostokątnego pierwotnie w zarysie, kopca użyto kamieni z wyrobionych konstrukcji grobów. Nieco rozwleczonego obecnie zarysu, zorientowanego zgodnie ze stronami świata, stanowi rodzaj fundamentu z niezwiązanych kamieni. Przepuszczalnie był to fundament wiatraka. Wszystkie groby w jego sąsiedztwie zostały całkowicie zniszczone przez wybranie kamieni.

Ustalono, że w poprzek cmentarzyska biegnie 10-12-metrowy pas zniszczeń dokonanych w trakcie prac melioracyjnych. W części północno-wschodniej i południowo zachodniej nawarstwił się on na wcześniejsze zniszczenia. Na tym terenie noszącym ślady dość systematycznego oczyszczania z kamieni, konstrukcje zachowały się wyłącznie w stanie szczątkowym i naruszonym. Nienaruszone groby odkryto jedynie na małym odcinku stanowiącym uzupełnienie badań z 1978 r. w części zachodniej oraz w części północnej.

Ogółem na obszarze ponad 3,5 ara odkryto 17 grobów o różnym stopniu zachowania. Ich konstrukcje nie różniły się od odkrytych w ubiegłych sezonach. Dotyczy to również generalnej orientacji grobów PnW-PdZ. Jedynie w północnej części zbadanego terenu, skrajne groby miały orientację W-Z. Obserwacja ta wraz z danymi uzyskanymi na podstawie sondażu w partii północnej i zachodniej, pozwala przypuszczać, że był to pierwotny północny skraj cmentarzyska. Zjawisko to zdaje się również znajdować potwierdzenie w ubogich w porównaniu z ubiegłymi sezonami, inwentarzach grobowych. Stanowiły one prawie wyłącznie wyposażenie pochówków kobiecych.

W skład inwentarzy wchodziły paciorki szklane, bransoleta, kabłączki esowate, kółka, pierścionki, sprzączki oraz nieliczne noże. Zaskakującym faktem jest absolutny brak gwoździ od trumien, tak licznie reprezentowanych w pochówkach badanych w bezpośrednim sąsiedztwie w 1978 r. W północnej części cmentarzyska stwierdzono w szeregu przypadkach, pod brukiem przy kamieniach obstaw znaczne skupiska ceramiki wczesnośredniowiecznej, której ułamki nie stanowiły jednak szczątków pojedynczych naczyń.

STARY ZAMEK, gm. Sobótka
woj. wrocławskie
Stanowisko 5

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej